

TEBLİĞ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DESTEK PROGRAMINA İLİŞKİN TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2014/51)**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bakanlığın ve sektörün ihtiyaç duyduğu öncelikli konularda bilgi ve teknolojilerin geliştirilmesi için uygun görülen araştırma geliştirme projelerine ve araştırmacılara doğrudan destekleme ödemesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bakanlığın ve sektörün ihtiyacı olan konularda üniversiteler, sivil toplum ve çiftçi kuruluşları, meslek kuruluşları ve özel sektör tarafından yürütülen projeler ile araştırmacıların Ar-Ge Destek Programından desteklenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ 7/4/2014 tarihli ve 2014/6091 sayılı 2014 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Ar-Ge projesi: Bilim ve teknoloji geliştirmeye yönelik, Bakanlıkça belirtilen kriterlere uygun olarak hazırlanan projeleri,
- b) Araştırmacı: İlgili bilim ve/veya teknoloji alanında gerekli uzmanlığa sahip, yenilikleri izleyen, proje sonuçlarını bilimsel yöntemlerle değerlendirip yayımlayabilecek ve/veya uygulamaya dönüştürebilecek ve sonuç raporunda ve/veya diğer yayınlarda yazarlar arasında adı geçecek olan kişileri,
- c) Araştırma Tavsiye Komitesi (ATK): Genel Müdürlük bünyesinde araştırma projelerinin değerlendirildiği komiteleri,
- ç) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- d) Bilim Komitesi: En az ikisi ATK üyesi asgari üç kişiden oluşan komiteyi,
- e) Daire Başkanlığı: Projelerin konusu itibarıyla ilgili olduğu Genel Müdürlük Daire Başkanlıklarını,
- f) Danışman: Uzmanlığından yararlanılmak üzere projelerde teknik bilgisine başvuru uzmanı,
- g) Gelişme raporu: Proje yürütücüsü tarafından hazırlanan ve projenin belirli dönemlerindeki faaliyetleri, taleplerini ve harcama belgelerini içeren raporu,
- ğ) Genel Müdürlük: Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünü (TAGEM),
- h) Kurul: Bakanlıkça desteklenecek araştırma-geliştirme projelerinin değerlendirildiği ve nihai kararların alındığı Değerlendirme Kurulunu,
 - ı) Proje izleme grubu: Daire Başkanlığı ve/veya konu ile ilgili Araştırma Enstitüleri/İstasyonları bünyesinde oluşturulan, projelere ait Gelişme ve Sonuç Raporlarını inceleyen ve devam eden projelerin yerinde izlemesini gerçekleştiren, en az iki kişiden oluşan grubu,
 - i) Proje yürütücüsü: Projenin hazırlanması ve yürütülmesinde bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğu taşıyan en az yüksek lisans mezunu (hazırlık sınıfları hariç en az beş yıl lisans eğitimi yapılan fakültelerden mezun olanlar yüksek lisans mezunu kabul edilir) araştırmacıyı,
 - j) Yardımcı Araştırmacı: Proje yürütücüsünün gözetimi altında, projenin yürütülmesinde tam veya kısmi zamanlı olarak çalışan kişiyi,
 - k) Sekreteryası: Genel Müdürlük bünyesinde oluşturulan ve Kurulun sekreteryası görevini yürüten birimi,
 - l) Sonuç raporu: Proje yürütücüsü tarafından proje bitiminde formatına uygun olarak hazırlanan, proje başlangıcından bitimine kadar geçen sürede elde edilen verileri ve sonuçları içeren raporu,
 - m) Yürütücü kurum/kuruluş: Projenin fiilen yürütüldüğü üniversiteleri, sivil toplum kuruluşlarını ve özel sektörü, ifade eder.

Kurulun oluşumu ve görevleri

MADDE 5 – (1) Kurul, Müsteşar Yardımcısı Başkanlığında, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar, Gıda ve Kontrol, Hayvancılık, Bitkisel Üretim, Balıkçılık ve Su Ürünleri, Tarım Reformu Genel Müdürlüklerinden en az Genel Müdür Yardımcısı seviyesinde birer temsilci, ilgili fakültelerden iki öğretim üyesi, TÜBİTAK, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Ziraat ve Gıda Mühendisleri Odalarından birer temsilci ve gerektiğinde konusunda uzman en fazla iki üyenin katılımı ile oluşur.

(2) Bakanlık dışı üyeler kurumlarınca üç yıl süre ile görevlendirilirler. Süresinden önce kurul üyeliğinden ayrılan üyenin yerine, aynı kurumdan yeni bir üye görevlendirilir.

(3) Kurul, Başkanın çağrısı üzerine salt çoğunlukla yılda iki kez toplanır, ayrıca Kurul Başkanı gerektiğinde Kurulu ilave toplantıya çağırabilir.

(4) Kurul kararlarını oy çokluğu ile alır, oyların eşitliği halinde Kurul Başkanının yer aldığı tarafın kararı kabul edilir.

(5) Kurulun görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Ar-Ge Destek Programı öncelikli konularının tespit edilmesi,
 - b) Önceki yıllarda imzalanmış olan Ar-Ge sözleşmelerinden doğan mali yükümlülükleri de dikkate almak kaydıyla her bir projeye verilecek destek tutarının belirlenmesi,
 - c) Bilim Kurullarında yeterli görülen proje tekliflerinden desteklenecek projelerin seçilmesi,
 - ç) Projelere verilen desteğin durdurulması, projelerin kapatılması ve süre uzatımı,
 - d) Proje yürütücüsünün düzenleyeceği gelişme ve sonuç raporlarının değerlendirilmesi,
 - e) Projelere ilişkin dönem ödemelerinin belirlenmesi,
 - f) Destek verilecek araştırmacıların belirlenmesidir.
- (6) Kurul, projelerin yürütülmesi sırasında projenin işleyişini olumsuz etkileyebilecek hususları önlemek amacıyla gerekli kararları alır.

Sekretarya ve görevleri

MADDE 6 – (1) Sekretarya; TAGEM Genel Müdür Yardımcısı Başkanlığında, ilgili Daire Başkanı ve teknik personelinden teşekkül eder.

(2) Sekretaryanın görevleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Proje başvuru dönemini ve Ar-Ge Destek Programı öncelikli konularını ilan etmek.
- b) Yeni teklif projelerin formatı ile bütçe büyüklüğü ve dağılımı açısından ön değerlendirmelerini yapmak.
- c) Ön değerlendirmeyi geçen yeni teklif projelerin bilimsel, teknik, bütçe ve benzeri gibi yönlerden Bilim Komitelerinde değerlendirilmesini sağlamak.
- ç) Bilim Komitesinden uygun görüş alınan ve ön değerlendirmesi uygun görülen proje tekliflerini Kurula sunmak.
- d) Kurulda kabul edilen projelerle ilgili sözleşmeleri hazırlamak.
- e) Projelerin, konusu ile ilgili Daire Başkanlıklarınca değerlendirilmesi, izlenmesi ve proje sonuçlarının uygulamaya aktarılması ile ilgili iş ve işlemlerin yapılmasını sağlamak.
- f) Projenin yürütülmesiyle ilgili olarak; taahhüt edilen ile gerçekleştirilen faaliyetlerin ve proje çerçevesinde yapılan harcamalar ile bu harcamalara ilişkin belgelerin uygunluğunun Daire Başkanlıklarınca incelenmesini sağlamak.
- g) Gelişme ve sonuç raporları ile yerinde incelemeler sonucunda Daire Başkanlıklarınca hazırlanacak inceleme ve hakediş raporlarını Kurula sunmak.

Bilim Komitesi ve görevleri

MADDE 7 – (1) Bilim Komitesinin görevleri;

- a) Projelerin Ar-Ge Destek Programı öncelikli konularına uygunluğu,
- b) Bakanlık ve sektör ihtiyaçları,
- c) Konu bakımından daha önce çalışılıp çalışılmadığı, çalışılmış ise tekrar çalışmayı gerektirip gerektirmediği,
- ç) Materyal ve metot, temsil, tekerrür ve analiz yönünden bilimselliği,
- d) Talep edilen makine-teçhizat, hizmet alımı ve benzeri bütçe kalemlerinin proje amaçları ve ihtiyaçlarına uygunluğu,
- e) Bütçenin proje faaliyetleri ile uygunluğu,
- f) Yürütüleceği yer, altyapı ve proje ekibinin yeterliliği,
- g) Proje sonuçlarının uygulamaya aktarılabilirliği,
- ğ) Ar-Ge niteliği (temel, uygulamalı ve deneysel araştırma), yönünden incelemektir.

Çağrı ve başvuru

MADDE 8 – (1) Proje başvuru dönemi ve Ar-Ge Destek Programı öncelikli konuları Sekretarya tarafından ilan edilir.

(2) Formatına uygun şekilde hazırlanan proje teklifleri, ilanda belirtilen süre içerisinde Genel Müdürlüğe iletilir.

Sözleşme

MADDE 9 – (1) Desteklenmesine karar verilen projeler için; proje yürütücüsü, yürütücü kurum/kuruluş yöneticisi ve TAGEM Genel Müdürü arasında sözleşme imzalanır.

(2) Sözleşme; Sekretaryaca hazırlanacak Proje Sözleşme Formuna göre düzenlenir, tarafların hak ve yükümlülükleri ile idari, mali hükümleri ve diğer hususları kapsar.

İzleme-değerlendirme

MADDE 10 – (1) Projelerin öngörüldüğü şekilde yürütülüp yürütülmediği Proje İzleme Grubu tarafından yılda en az bir kez izlenir.

(2) Sekretarya, proje hakkında her zaman bilgi alabilir, yerinde inceleme yapabilir/yaptırabilir.

Proje desteğinin iptali

MADDE 11 – (1) Kabul edilen projenin, formata ve sözleşmeye uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde, proje yürütücüsüne eksikliklerin düzeltilmesi amacıyla Kurul tarafından süre verilebilir.

(2) Bu süre sonunda gerekli düzeltme yapılmazsa projeye verilecek destek Kurul tarafından iptal edilebilir.

(3) Bu Tebliğin 17 nci maddesinde belirtilen mücbir sebepler dışında; gelişme raporlarının iki dönem zamanında veya sonuç raporunun belirtilen süre içerisinde gönderilmemesi, proje desteğinin iptali için geçerli nedendir.

(4) Mücbir nedenlerle öngörüldüğü biçimde yürütülemediği veya yürütülmesi geçici olarak imkansız hale gelen projelere öngörülen destek; sekretaryanın, kurumun veya proje yürütücüsünün başvurusu üzerine Kurul kararı ile geçici olarak durdurulur.

(5) Durdurma gerekçelerinin ortadan kalkması halinde proje yeniden başlatılır ve ihtiyaç olan süre ilave edilir.

(6) Ancak yürütülmesi imkansız hale gelen projeler, proje yürütücüsünün başvurusu veya Sekreteryanın önerisi üzerine Kurulun kararı ile destek kapsamından çıkarılır.

(7) Mücbir sebepler dışında destek kapsamından çıkarılan projelerle ilgili olarak bu Tebliğin 18 inci maddesine göre işlem yapılır.

Proje gelişme ve sonuç raporları

MADDE 12 – (1) Gelişme raporları, formatına uygun olarak hazırlanır ve sözleşmede belirtilen süreler sonunda proje yürütücüsü tarafından TAGEM'e iletilir.

(2) Sonuç raporlarında tüm bilimsel bulgu, bilgi, teknoloji, alternatif öneri, senaryo, gelişme ve sonuçlara yer verilir.

(3) Raporlar, Kurulun teknik ve mali değerlendirmesi neticesinde kabul veya reddedilir.

(4) Raporu kabul edilen projenin dönem veya nihai destek ödemesi yapılır.

(5) Raporu reddedilen projelere ait herhangi bir destekleme ödemesi yapılmaz.

(6) Proje sonuç raporunun reddedilmesi halinde daha önce yapılan destek ödemeleri ile ilgili olarak 18 inci maddeye göre işlem yapılır.

(7) Projenin tamamlanmasını müteakip proje yürütücüsü en geç iki ay içerisinde formata uygun olarak hazırlayacağı proje sonuç raporunu, Kurula iletmek üzere Genel Müdürlüğe teslim eder.

Ödeneklerinin kullandırılması

MADDE 13 – (1) Destek ödemesi; Bakanlık tarımsal destekleme bütçesinden, proje gelişme ve sonuç raporunun Kurul tarafından kabul edilmesini veya araştırmacının belirlenmesini müteakip yapılır.

(2) Proje hesabı, kurum adına, T.C. Ziraat Bankasında açılır.

(3) Proje bütçesinden desteklenecek harcamalar;

a) Alet, makine, teçhizat, yazılım ve donanımlar,

b) Dayanıklı taşınır malzeme ve sarf malzemeleri,

c) Araştırmanın gerektirdiği tohum, ilaç, gübre, hormon ve benzeri girdi alımları,

ç) Anket, deneme, analiz, ekonometrik modelleme, danışmanlık ve benzeri hizmet alımları,

d) Projede kullanılan cihaz, ekipman, sera ve benzeri (bina, laboratuvar gibi yapılar hariç) bakım onarım giderleri,

e) Yurtiçi seyahat/nakliye giderleri,

f) Proje konusuyla ilgili toplantı, konferans, sempozyum ve benzeri yerlere katılım ücretleri,

g) Projenin sonuçlarının ticari uygulamaya dönüştürülmesi için yapılacak giderler,

ğ) Tescil, patent ve sertifikasyon giderleri.

(4) Desteklenecek araştırmacılar ve hesap açılması;

a) Araştırma ve geliştirme çalışmaları sonucunda tescil, patent, sertifikasyon, faydalı model ve benzeri sonuçlara ulaşanlardan Kurulca uygun görülenler desteklenir.

b) Araştırmacı destek ödemesi; T.C. Ziraat Bankasında araştırmacı adına açılacak hesaba yapılır.

(5) Proje bütçesinden desteklenmeyecek harcamalar;

a) Her türlü sermaye kullanım maliyeti, promosyon malzemesi, pazarlama ve ticari amaçlı reklâm giderleri,

b) Proje hazırlama giderleri, gelişme ve sonuç raporları ile bunlara ait basım giderleri,

c) Isıtma, aydınlatma, haberleşme ve su giderleri,

ç) Personel giderleri,

d) Proje ile doğrudan veya dolaylı ilgisi olmayan diğer harcamalar.

Ek ödenek ve proje süresinin uzatılması

MADDE 14 – (1) Ek ödenek veya süre uzatımında aşağıdaki kriterler dikkate alınır.

a) Projelere öngörülme giderler için; proje yürütücüsünün gerekçeli başvurusu üzerine Kurul tarafından ek destek verilebilir, verilecek ek destek tutarı Bakanlıkça verilen desteğin %10'unu geçemez.

b) Projenin sonuçlarının uygulamaya aktarılmasıyla ilgili faaliyetler ile ticari uygulamaya dönüştürülmesi, tescil, patent, sertifikasyon, faydalı model ve benzeri işlemleri için yapılacak giderlere destek verilebilir ancak verilebilecek bu destek proje süresince verilen Bakanlık desteğinin %10'unu geçemez.

c) Proje yürütücüsünün gerekçeli başvurusu üzerine Kurul tarafından proje süresi en fazla bir yıl uzatılabilir.

Fikri, sınai mülkiyet hakları ve telif hakları

MADDE 15 – (1) Bakanlık tarafından desteklenen projelerin gerçekleştirilmesi sonucunda ortaya çıkan bilgi, eser, buluş (tescil, patent, faydalı model) ve teknoloji gibi her türlü fikri ürün üzerindeki haklar proje sözleşmesi ile düzenlenir ve bu şekilde yürütücü kurum/kuruluşa devredilebilir.

(2) Proje yürütücüleri, Bakanlığın desteğini belirtmek şartıyla, yurtiçinde veya yurtdışında araştırma ile ilgili makale yayımlayabilir ve tebliğ sunabilir.

(3) Yayımlanan makaleler ve sunulan tebliğlerin bir örneğinin Genel Müdürlüğe gönderilmesi zorunludur.

(4) Projeden yapılacak yayınlarda ilgili araştırmacıların isimleri yazılmalıdır.

(5) Gizlilik gerektiren hallerde yayın yapılması Bakanlık iznine tabidir.

Etik kurallara uyma yükümlülüğü

MADDE 16 – (1) Proje yürütücüsü ve proje sözleşmesinde imzası olan kişi, kurum ve kuruluşlar aşağıda belirtilen ilkelere uygun hareket etmek zorundadırlar:

a) Kamu kurumlarının uymak zorunda oldukları etik davranış ilkelerini düzenleyen tüm mevzuat hükümlerine uymak ve uyulmasını sağlamak.

b) İnsan ve hayvanların deneysel amaçlarla kullanılmasının gerektiği hallerde, tüm mevzuat hükümlerine ve uluslararası etik ilkelerine uygun hareket etmek.

c) Projenin yürütülmesi sırasında evrensel nitelikli bilimsel araştırma ve bilimsel yayın kurallarına uymak.

(2) Birinci fıkradaki ilkelere uyulmadığı durumların Kurul tarafından tespiti halinde yürürlükteki mevzuata göre hareket edilir.

Mücbir sebepler

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ çerçevesinde mücbir sebep sayılabilecek hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Kısmi veya genel seferberlik ilanı veya grev,

b) Yurtiçi/yurtdışı materyal temin edilememesi,

c) Proje yürütücüsü veya birinci derece yakınının uzun süre yataklı/ağır tedavi gerektiren hastalığının oluşması veya ölümü nedeniyle proje yürütücüsünün projeyi yürütemeyecek olması ve proje yürütücülüğü yapabilecek başka bir kişinin bulunamaması,

ç) Sabotaj veya patlamaların meydana getirdiği sonuçlar,

d) Yangın, sel, deprem veya diğer doğal afetler ile salgın hastalıklar,

e) Ağır ekonomik bunalım nedeni ile olağanüstü hal ilanı,

f) Hükümetin ya da Bakanlığın Ar-Ge desteğini iptal etmesi veya Bakanlık dışında bir kuruma devretmesi,

g) Desteklenen projenin yürütülmesini önemli ölçüde etkileyecek nitelikte bitki ve hayvan salgın hastalığının ortaya çıkması.

İdari yaptırımlar

MADDE 18 – (1) Destekleme ödemesinden yararlanmak üzere gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar tarımsal desteklerden beş yıl süreyle mahrum bırakılır.

(2) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanuni faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

(3) Proje yürütücüsünün ve sorumlu ilgili kişilerin sözleşmede belirtilen çalışmalarını yerine getirmediğinin bu Tebliğin 11 inci maddesine göre belirlenmesi halinde yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanuni faizi ile birlikte 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde kendilerinden tahsil edilir.

(4) 5488 sayılı Tarım Kanununun 23 üncü maddesinin uygulanmasının söz konusu olduğu durumlarda iş ve işlemlerin yürütülmesi için Kurul gerekli kararları alır.

Diğer hususlar

MADDE 19 – (1) Proje gelişme ve sonuç raporları ile izleme ve değerlendirmeye ilişkin hususlar ve bu Tebliğde belirtilmeyen diğer hususlar, Bakanlıkça çıkarılan Araştırma ve Geliştirme Destek Programı Projelerinde Uygulama ve Harcamalara İlişkin Usul ve Esaslarda düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 20 – (1) 14/5/2013 tarihli ve 28647 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Araştırma ve Geliştirme Destek Programı Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/19) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.